

Otázka: Chemické názvosloví

Předmět: Chemie

Přidal(a): farg101

Kationty

Oxidační číslo - Koncovky

- **I.** - ný
- **II.** - natý
- **III.** - itý
- **IV.** - ičitý
- **V.** - ečný/-ičný
- **VI.** - ový
- **VII.** - istý
- **VIII.** - ičelý

Anionty (soli)

Oxidační číslo - Koncovky

- **I.** - nan
- **II.** - natan
- **III.** - itan
- **IV.** - ičitan
- **V.** - ečnan/-ičnan
- **VI.** - an
- **VII.** - istan

- **VIII.** - ičelan

Kyslíkaté kyseliny

Oxidační číslo - Koncovky

- **I.** - ná
- **II.** - natá
- **III.** - itá
- **IV.** - ičitá
- **V.** - ečná/-ičná
- **VI.** - ová
- **VII.** - istá
- **VIII.** - ičelá

Kationty

Oxidy O^{-II}

vzorec M_mO_n

- Např: oxid dusičný $N_2^{\text{V}}O_5^{-\text{II}}$ -> N_2O_5

Hydroxidy (OH)^{-I}

- vzorec $M(OH)_n$
 - např. hydroxid amonný $(NH_4)^{\text{I}}(OH)^{\text{I}}$ -> NH_4OH
 - hydroxid hlinitý $Al^{\text{III}}(OH)^{\text{I}}_3$ -> $Al(OH)_3$

Sulfidy S^{-II}

- vzorec M_mS_n
 - např. sulfid olovnatý $Pb^{II}S^{-II} \rightarrow PbS$
 - + H_2S – Sulfan

Halogenidy F^{-I} , Cl^{-I} , Br^{-I} , I^{-I}

- vzorec MX_n
 - např. bromid zinečnatý $Zn^{II}Br_2^{-I} \rightarrow ZnBr_2$
 - chlorid měďnatý $Cu^{II}Cl_2^{-I} \rightarrow CuCl_2$

Hydridy H^{-I}

- vzorec MH_n
 - př. hydrid sodný $Na^IH^{-I} \rightarrow NaH$
 - hydrid vápenatý $Ca^{II}H_2^{-I} \rightarrow CaH_2$

Nitridy N^{-III}

- vzorec M_mN_n
 - př. nitrid vápenatý $Ca_3^{II}N_2^{-III} \rightarrow Ca_3N_2$

Peroxidy $(O^{-I})_2^{-II}$

- vzorec M_mO_{2n}
 - př. peroxid draselný $K_2^IO_2^{-II} \rightarrow K_2O_2$
 - peroxid vápenatý $Ca^{II}O_2^{-II} \rightarrow CaO_2$

Hyperoxidy $(O_2)^{-I}$!

- př. hyperoxid draselný $\text{K}^{\text{I}}\text{O}_2^{-\text{I}}$ $\rightarrow \text{KO}_2$

Ozonidy (O_3)^{-I}

- př. ozonid cesný $\text{Cs}^{\text{I}}\text{O}_3^{-\text{I}}$ $\rightarrow \text{CsO}_3$
- ozonid draselný $\text{K}^{\text{I}}\text{O}_3^{-\text{I}}$ $\rightarrow \text{KO}_3$

Azidy N_3 ^{-I}

- př. azid lithný $\text{Li}^{\text{I}}\text{N}_3^{-\text{I}}$ $\rightarrow \text{LiN}_3$

Karbidy $\text{C}^{-\text{IV}}$

- př. karbid olovičitý $\text{Pb}^{\text{IV}}\text{C}^{-\text{IV}}$ $\rightarrow \text{PbC}$
- karbid vápenatý $\text{Ca}_2^{\text{II}}\text{C}^{-\text{IV}}$ $\rightarrow \text{Ca}_2\text{C}$

Kaynidy (CN)^{-I}

- př. kyanid draselný $\text{K}^{\text{I}}(\text{CN})^{-\text{I}}$ $\rightarrow \text{KCN}$
- kyanid rtuťnatý $\text{Hg}^{\text{II}}(\text{CN}^{-\text{I}})_2$ $\rightarrow \text{Hg}(\text{CN})_2$

Thiokyanatany (SCN)^{-I}

- př. thiokyanatan hořečnatý $\text{Mg}^{\text{II}}(\text{SCN}^{-\text{I}})_2$ $\rightarrow \text{Mg}(\text{SCN})_2$
- thiokyanatan železnatý $\text{Fe}^{\text{III}}(\text{SCN}^{-\text{I}})_3$ $\rightarrow \text{Fe}(\text{SCN})_3$

Kyseliny

Bezokyslíkaté kyseliny

- HX (F, Br, Cl, I)
 - př. kys. chlorovodíková HCl
 - sirovodíková H₂S (sulfan)
 - jodovodíková HI

Kyslíkaté kyseliny

- uhličitá $\text{H}_2\text{C}^{\text{IV}}\text{O}_3^{-\text{II}}$ $\rightarrow \text{H}_2\text{CO}_3$
- chloristá $\text{H}^{\text{I}}\text{Cl}^{\text{VII}}\text{O}_4^{-\text{II}}$ $\rightarrow \text{HClO}_4$
 - !!! kys. fosforečná $\text{H}_3\text{P}^{\text{V}}\text{O}_4^{-\text{II}}$ $\rightarrow \text{H}_3\text{PO}_4$
- tetrahydrogenkřemičitá $\text{H}_4\text{Si}^{\text{IV}}\text{O}_4$ $\rightarrow \text{H}_4\text{SiO}_4$
- kys trioxoboritá $\text{H}_3\text{B}^{\text{III}}\text{O}_3$ $\rightarrow \text{H}_3\text{BO}_3$

Soli:

- **bezokyslíkatých kys** $\rightarrow$ halogenidy (viz. výše)
- **okyslíkatých kyselin**
 - př. síran měďnatý [k sírová H₂SO₄] $\text{Cu}^{\text{II}}(\text{SO}_4)^{-\text{II}}$ $\rightarrow \text{CuSO}_4$
 - dusičnan draselný [kdusičná HNO₃] $\text{K}^{\text{I}}(\text{NO}_3)^{-\text{I}}$ $\rightarrow \text{KNO}_3$
 - křemičitan hlinitý $\text{Al}^{\text{III}}(\text{SiO}_3)^{-\text{II}}$ $\rightarrow \text{Al}_2(\text{SiO}_3)_3$
- **Hydrogensoli**
 - hydrogensířičitan sodný $\text{Na}^{\text{I}}\text{HSO}_3^{-\text{I}}$ $\rightarrow \text{NaHSO}_3$
 - !!! hydrogenfosforečnan draselný [H₃PO₄] $\text{K}_2^{-\text{I}}\text{HPO}_4^{-2}$ $\rightarrow \text{K}_2\text{HPO}_4$

Thiokyseliny $\rightarrow$ atom kyslíku se nahradí atomem síry S^{-II}

- H₂SO₂ $\rightarrow$ thiouhličitá

- dithiodusičná $\text{HN}^{\text{V}}(\text{S}_2\text{O})^{-\text{VI}}$ $\rightarrow \text{HNS}_2\text{O}$

Dikyseliny

- disírová $\text{H}_2\text{S}_2^{\text{XII}}\text{O}_7$
- disiřičitá $\text{H}_2\text{S}_2^{\text{VIII}}\text{O}_5$

1. [Prvky I.A skupiny – maturitní otázka z chemie](#)
2. [Triely -13. skupina, III.A, s-prvky](#)
3. [p1 prvky – III.A skupina – otázka z chemie](#)